

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 16C/117/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115203763
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3115203763.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2

16C/117/2015

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci žalobcu : Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy č. 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 proti žalovaným: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, F., 2/ A. G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/X, F., žalovaná 2/ právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom Piaristická 46, Trenčín, IČO: 36 837 857, o zaplatenie 50.180,37 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2

16C/117/2015

I. Žalovaní 1/ a 2 s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 49.288,07€ s úrokom z omeškania vo výške 8,86% ročne zo sumy 49.288,07€ od 19.02.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má proti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,86%.

o d ô v o d n e n i e :

13

16C/117/2015

1. Žalobou doručenou súdu dňa 24.02.2015 sa žalobca domáhal, aby súd žalovaných 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 50.180,37 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,86% ročne ku dňu 18.02.2015 vypočítaného v sume 12.262,19 eur a s úrokom z omeškania vo výške 8,86% ročne zo sumy 50.180,37 eur od 19.02.2015 do zaplatenia.

2. Žalobu žalobca skutkovo odôvodnil tým, že na základe zmluve o poskytnutí flyexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 30.06.2004 poskytol žalovaným úver v sume 2.000.000,- Sk (66.387,83 eur). Žalovaní splátky riadne a včas nesplácali, a preto žalobca listom zo dňa 07.03.2012 žalovaných vyzval, aby uhradil celý zostatok úveru v lehote 10 dní, čo však žalovaní neurobili. Istina pohľadávky činí 50.180,37 eur. Žalovaní sa zaviazali zaplatiť žalobcovi úroky 7,49 % ročne, po zmene refixácie úrokovej sadzby bola táto znížená na 5,86% ročne. Žalovaní sa zaviazali zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,86% ročne, teda 3% nad rámec úroku.

3. Súd vyhovel žalobe vydaním platobného rozkazu zo dňa 15.05.2015, proti ktorému žalovaní podali včas odôvodnený odpor, a preto došlo k zrušeniu platobného rozkazu v celom rozsahu. V odpore

žalovaní namietali, že žalobou uplatnený nárok nie je riadne skutkovo ani právne zdôvodnený a nie je jasné, koľko už žalovaní zaplatili, ako žalobca vypočítal žalovanú sumu, a preto namietali, že sa k žalobe ani nemôžu riadne vyjadriť. Nesúhlasili s uloženou povinnosťou, popreli výšku aj dôvod vzniku nároku. Žalovaní namietli aj nepríslušnosť všeobecného súdu prejednať tento spor.

4. V ďalšom konaní žalobca uvádzal, že úverovú zmluvu žalovaní riadne podpísali, a preto nie je mu známy dôvod, pre ktorý neuznávajú právny dôvod vzniku pohľadávky. Okrem úverovej zmluvy žalovaní súčasne za účelom zabezpečenia pohľadávky uzatvorili aj zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti. Nad rámec tvrdení v žalobe doplnil, že lehota splatnosti úveru bola 20 rokov od splatnosti prvej splátky, pričom žalovaní čerpali úver dňa 20.07.2004 v sume 27.550,95 eur a dňa 27.07.2004 v sume 38.836,89 eur. Úpravu úrokovej sadzby oznámil žalobca žalovaným listom zo dňa 01.08.2009 na 5,86% ročne. Žalovaní boli vyzývaní na plnenie upomienkami, a to zo dňa 02.02.2012, v ktorej boli upozornení, že v prípade neuhradenia dlhu využije žalobca svoje právo žiadať o zaplatenie celého dlhu jednorazovo. V čase zaslania tejto výzvy boli žalovaní v omeškaní s úhradou 7 splátok splatných od 15.07.2011 do 16.01.2012 a s omeškaním uhradili splátky splatné už od splátky zo dňa 16.03.2011, ktorú uhradili až 04.04.2011. Následne žalobca žalovaným zaslal výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 07.03.2012, ktorou ich vyzval na zaplatenie celého zosplateného dlhu. V tom čase žalovaní boli v omeškaní s úhradou viac ako 5 splátok, a to splátok splatných k 14.10.2011 až 16.02.2012. Výzvu si žalovaný 1/ neprevzal v odbernej lehote a žalovanej 2/ bola doručená dňa 23.03.2012. Do omeškania sa žalovaní dostali dňa 03.04.2012. Následne vykonal žalovaní úhradu 9 splátok (úhrady z 14.03.2012, 23.05.2012, 14.06.2012, 04.02.2013), ktorými uhradili celkom splátky splatné od 14.10.2011 do 16.06.2012 (túto len čiastočne). Potom už nevykonali žiadnu úhradu. V prehľade splácania žalobca vyjadril prehľad platieb zo strany žalovaných a započítavanie platieb na istinu a úroky. Uviedol, že úroky a úroky z omeškania sú počítané matematickým vzorcom vnútorným bankovým systémom, ktorý zohľadňuje omeškania každej jednej splátky a keď nastane splatnosť celého úveru, systém úročí celú splatnú istinu dohodnutou úrokovou sadzbou. Na istinu uhradili sumu 16.207,47 eur, na úroky sumu 32.526,13 eur. Mal za to, že žiadna časť žalovanej sumy nie je premičaná, pretože platbami vykonanými od 14.03.2012 do 03.02.2013 boli uhradené splátky splatné dňa 14.10.2011, 16.11.2011, 16.12.2011, 16.01.2012 a 16.02.2012. Poukázal tiež na to, že žalovaní sa neúspešne v inom konaní pokúsili spochybniť platnosť úverovej zmluvy a na to, že žalovaný 1/ kontaktoval žalobcu s cieľom uzavretia dohody o urovaní a vyplatení záväzku, z čoho vyplýva, že zrejme základ nároku nespochybňuje. V nadväznosti na ďalšie námietky žalovaných uvádzal, že splátky žalovaných sa hradili formou inkasa z osobného účtu a tvrdil, že žalovaným boli doručené aj splátkové kalendáre platné do 17.07.2009 a od 14.08.2009 poštou. Žalovaní uhradili tiež poplatky za vedenie a úverového účtu a správu úveru pôvodne vo výške 90,- Sk mesačne a od 01.12.2007 v sume 99,- Sk mesačne. Pri splátkach č. 1 až 94 uhradili tieto poplatky v sume 297,53 eur (v splátkach 1.-40. v sume 2,99 eur mesačne, 41.-67. v sume 3,29 eur mesačne a 68.-94 v sume 3,30 eur mesačne). Posledný poplatok za vedenie úverového účtu bol zaplatený pri splátke č. 94 splatnej 16.05.2012. Od 17.05.2012 už žalobca nemal žiadne poplatky za správu úverového účtu zaplatené. Zákaz poplatkov pritom sa vzťahoval až na poplatky splatné po 09.06.2013. Predkladal dôkazy preukazujúce čerpanie úveru, pričom tvrdil, že dôkazom o tom, že úver bol v celom rozsahu čerpaný, je aj snaha žalovaného 1/ o mimosúdnu dohodu, ktorej súčasťou mal byť záväzok žalovaných dlh uhradiť a tiež to, že žalovaní nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX v k.ú. F., na kúpu ktorých žalovaným bol úver poskytnutý. Žalobca vysvetlil, že prvé splátky boli len splátkami úrokov po splátku č. 4 do zavkladovania záložnej zmluvy a od splátky č. 5 sa splácala aj istina, úroky a poplatky. Banka poskytla úver na taký účet, ktorý uviedli dlžníci.

5. V ďalšom konaní žalovaní zdôrazňovali svoje postavenie spotrebiteľov. Mali za to, že na dodatočné doplnenie skutkových tvrdení zo strany žalobcu nemožno prihliadať a žiadali uplatniť sudcovskú koncentráciu konania. Vzniesli námietku premičania, pričom podľa nich nevyplýva z podaní žalobcu, ktoré neuhradené splátky žalobca poňal do výpočtu žalovanej sumy, a preto mali za to, že by súd mal zamietnuť celú žalobu. Až na pojednávaní začali žalovaní tvrdiť, že celý úver nevyčerpali a následne predložené dôkazy zo strany žalobcu v tomto smere považovali len za evidenčnú pomôcku, nie však za dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že im úver žalobca v tvrdenom rozsahu poskytol. Žalovaní namietali, že nie je jasné, kto úver čerpal a na aký účet a mali za to, že minimálne druhá tranža úveru v sume 1.170.000,-Sk je nedôvodná, pretože bola poskytnutá spol. H. F., H. a nie na osobný účet žalovaných. Tvrdili, že nevyčerpali celú sumu 2.000.000,- Sk a že splátkový kalendár k úveru nebol im nikdy ani doručený. Tiež žalovaní tvrdili, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti

úveru, keď mali za to, že vyhlásiť úver za predčasne splatný, možno iba ak omeškanie s prvou omeškanou splátkou trvá. Tiež mali za to, že výzva pred zosplatením musí spĺňať náležitosti určítosti a jasnosti právneho úkonu a musí mať skutkové a právne odôvodnenie urobenia tohto úkonu smerom k spotrebiteľovi a trvanie tohto záväzku a musí byť doručená do dispozičnej sféry spotrebiteľa. Namietali tiež, že si súd mal údajne v neprospech žalovaných bez návrhu pripojiť súdny spis Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 16C/151/2014, čím mal porušiť zásadu kontradiktórnosti strán. Obchodné podmienky žalovaný 1/ tiež v čase podpisu zmluvy nemal. Žalovaný 1/ uvádzal, že napriek tomu, že bol v roku 2011 a 2012 v omeškaní, aktívne so žalobcom komunikoval a aj tak žalobca pristúpil k zosplateniu úveru, o ktorom sa dozvedel až niekedy v júni 2012. Opakovane chodil do banky, mali možnosť mu doručiť oznámenie o zosplatení úveru aj osobne. V tom čase mal bydlisko v Soblahove č. 627. Niekedy v júli 2012, keď dražobná spoločnosť chcela začať dražiť nehnuteľnosti, mu pani z banky osobne odovzdala oznámenie o zosplatení. Upozornenie na predčasné zosplatenie úveru a výzva v nej bola pre neho nezrozumiteľná, nebola riadne vyčíslená pohľadávka, nie sú uvedené čerpania, splátky, započítavanie platieb na istinu a úroky. Ak žalobca doručil prehľad splácania vo forme tabuľky, toto považoval za nedostatočné a aj oneskorene doručené. Žalovaný 1/ nevedel presne, koľko na tomto úvere uhradil, možno ani dokladmi nedisponuje, pretože úverov mal viac. Nevedel, kto robil posledné úhrady uvedené v prehľade splácania a nezda sa mu úhrada v sume 50,- eur, pretože on vždy robil úhrady v nejakej zaokrúhlenej sume a nie v takejto malej sume. Žalovaný 1/ sa nevedel vyjadriť k tomu, či realizoval ešte nejaké úhrady navyše alebo nie. Takisto aj žalovaná 2/ namietala, že by mali byť uhradené splátky, ktoré uvádzal žalobca v podaní z 22.09.2022, ktoré podľa nej neboli uhradené, a preto súčasťou žalovanej istiny by mali byť aj splátky, ktoré by boli už premlčané. Žalovaným sa nezda ani výška splátky, keď prvé splátky sú v sume 5.000Sk a potom 16.000,- Sk a tiež mali za to, že nie je preukázané, ako sa započítavali platby na istinu a úroky. Žalovaný 1/ súčasne uvádzal, že nevenoval pozornosť tomu, aká suma z úveru sa čerpá, aká sa spláca a ako sa to započítava a mal za to, že keď príde čas úver celkom splatiť, tak si k tomu sadne a všetko si dodatočne spočíta. Namietali tiež nepodpísanie obchodných podmienok. Žalovaný 1/ si nepamätal, či dal pokyn na poskytnutie druhej tranže úveru v prospech účtu spoločnosti H. F. H. a nepamätal si, aké miesto platby uviedol pre čerpanie úveru. Nepamätal si ani presne, na čo peniaze z úveru použil, zrejme na údržbu polyfunkčnej budovy, ktorú má vo vlastníctve.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Žalobca ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzatvorili dňa 30.06.2004 zmluvu o poskytnutí flexihypotéky č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru v sume 2.000.000,- Sk pri splatnosti 20 rokov za účelom údržby polyfunkčného domu zapísaného na Lv č. XXXX v k.ú. F.. Nebolo sporné, že na zabezpečenie pohľadávky z úverovej zmluvy žalovaní podpísali aj zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. Dohodnutá bola úroková sadzba 7,49% ročne, pričom na dobu 5 rokov od prvého čerpania úveru bola táto nemenná a po uplynutí tohto obdobia banka bola oprávnená úrokovú sadzbu zmeniť, o čom bola povinná dlžníkov písomne upovedomiť. Úroková sadzba úrokov z omeškania bola dohodnutá na 3% nad rámec úrokovej sadzby. Splácanie úveru sa začalo nasledujúci mesiac po prvom čerpaní úveru, pričom do obdobia odkladacích podmienok uvedených v čl. I zmluvy sa dlžníci zaviazali splácať mesačné úroky z istiny. Po splnení odkladacích podmienok (po doručení banke zavkladovanej záložnej zmluvy a aktuálneho listu vlastníctva so zapísaným záložným právom v prospech banky) sa úver mení na hypotekárny úver a banka zašle dlžníkom splátkový kalendár s uvedeným výšky a termínom splátok. Splácanie sa malo realizovať inkasom z tam uvedeného osobného účtu vo forme anuitných mesačných splátok vo výške uvedenej v splátkovom kalendári, pričom dlžník sa zaviazal splácať úver v týchto splátkach. Listom zo dňa 17.07.2009 bola oznámená dlžníkom zmenená úroková sadzba na 5,86% ročne a výška a termíny splátok na obdobie po zmene úrokovej sadzby.

8. Zo žaloby podanej dňa 05.12.2012 na Okresný súd Bratislava II vo veci určenia neplatnosti vyššie uvedenej úverovej zmluvy žalovaní uvádzali, že dňa 30.06.2004 uzatvorili vyššie uvedenú úverovú zmluvu, na základe ktorej im bol poskytnutý hypotekárny úver v sume 2.000.000,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 16C/51/2014 zo dňa 23.03.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/290/2018 zo dňa 31.08.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.11.2021, bola žaloba o určenie neplatnosti úverovej zmluvy uvedenej v predošlom odseku zamietnutá. I. zo dňa 11.03.2022 žalovaný 1/ kontaktoval zástupkyňu žalobcu s informáciou, že by rád doplatil aj zvyšnú časť tohto žalovaného dlhu a svoje záväzky splnil.

9. Žalobca predložil plán čerpania a splácania a požiadavku na čerpanie úveru, v zmysle ktorých dňa 20.07.2004 bola vyčerpaná suma 830.000,-Sk (27.550,95 eur) na účet XXXXXXXXXXX/XXXX na základe pokynu žalovaného 1/ zo dňa 15.07.2004. Uvedené dokladuje aj výpis zo systému banky v prospech účtu označeného ako C. B. (č.l. 232). Dňa 20.07.2004 banka adresovala žalovanému 1/ oznámenie o realizácii čerpania sumy 830.000,- Sk s tým, že až do ďalšieho čerpania bude výška mesačnej splátky úrokov maximálne v sume 5.353,29 Sk. Čerpanie úveru v sume 1.170.000,- Sk (38.836,89 eur) zo dňa 27.07.2004 dokladuje výpis zo systému banky v prospech účtu spol. H. F., H., pričom nebolo sporné, že tieto finančné prostriedky boli poskytnuté na účet uvedenej spoločnosti, pre ktorú je tento účet vedený. Podľa výpisu z obchodného registra tejto spoločnosti bol v čase tejto transakcie predsedom predstavenstva žalovaný 1/.

10. Podľa čl. XI všeobecných podmienok pre poskytovanie hypotekárnych úverov pre fyzické osoby, banka je oprávnená požadovať, aby dlžník celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom, ktorá sa stane na požiadanie veriteľa okamžite splatná, ak dlžník je v omeškaní s plnením akýchkoľvek záväzkov z úverovej zmluvy.

11. Listom zo dňa 02.02.2012 žalobca vyzval žalovaných 1/ a 2/ na úhradu dlžných súm z predmetnej zmluvy o hypotekárnom úvere v sume 3.458,84 eur v lehote 5 dní od doručenia listu. Súčasne boli žalovaní upozornení, že ak úhrade nedôjde, využije veriteľ právo požiadať dlžníkov o jednorazové splatenie celého zostatku úveru vrátane príslušenstva pred pôvodnou lehotou splatnosti. Podľa doručeníek bola táto výzva doručená žalovanému 1/ do vlastných rúk dňa 27.02.2012 a zo strany žalovanej 2/ nebola prevzatá v odbernej lehote a vrátila sa žalobcovi dňa 01.03.2012. Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 07.03.2012 boli žalovaní upozornení, že vzhľadom na to, že sú v omeškaní trvajúcim dlhšie ako 90 dní napriek upozorneniam, banka ako veriteľ s poukazom na tam citované ustanovenie obchodných podmienok vyzýva žalovaných na vrátenie celého zostatku úveru v lehote 10 dní od doručenia výzvy, pričom pohľadávka bola vyčíslená na sumu 53.889,13 eur, z čoho istina je 52.551,10 eur. Zo strany žalovaného 1/ nebola táto zásielka prevzatá v odbernej lehote a vrátila sa žalobcovi dňa 05.04.2012 a s tým, že na zásielke je podpis žalovaného 1/, že túto prevzal následne osobne dňa 03.07.2012. Žalovanej 2/ bola zásielka podľa doručienky doručená dňa 23.03.2012.

12. V zmysle úverovej zmluvy bol poplatok za vedenie úverového účtu a správu úveru v sume 90,-Sk (2,99 eur), podľa cenníka účinného od 01.12.2007 bol tento poplatok v sume 3,29 eur a poplatok za prvú upomienku v sume 6,64 eur a za druhú upomienku v sume 33,19 eur.

13. Podľa prehľadu splácania úveru vypracovaného žalobcom bola pohľadávka vyčíslená na sumu istiny 50.180,37 eur, pričom na istinu bolo započítané celkom 16.207,47 eur a na úroky bolo započítané celkom 32.526,13 eur. Podľa výpisu z účtu úveru za obdobie od 27.07.2004 do 30.06.2007 bola zaplatená istina 127.709,36 Sk (4.239,17 eur) a zaplatené úroky 421.667,35 Sk (13.996,79 eur).

14. Záonné ustanovenia:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 68 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, Hypotekárny úver je úver s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, a to aj rozostavanej, ktorý je financovaný najmenej vo výške 90 % prostredníctvom vydávania a predaja hypotekárnych záložných listov hypotekárnou bankou podľa osobitného predpisu a ktorý poskytuje hypotekárna banka na tieto účely: a) nadobudnutie tuzemskej nehnuteľnosti alebo jej časti, b) výstavbu alebo zmenu dokončených stavieb, c) údržbu tuzemských nehnuteľností alebo d) splatenie poskytnutého úveru použitého na účely podľa písmen a) až c), ktorý nie je hypotekárnym úverom.

Podľa § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, Zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, (1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 účinného ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinného do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Žalovaní pri prvom úkone, ktorý im patril (odpor proti platobnému rozkazu) poukazovali na to, že v čl. VIII úverovej zmluvy bola dojednaná rozhodcovská doložka a mali za to, že všeobecný súd nie je oprávnený daný spor prejednať a rozhodnúť. S týmto názorom sa súd nestotožnil. Konanie bolo začaté podaním žaloby dňa 24.02.2015, tj. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (OSP). Podľa § 106 ods. 1 OSP účinného v čase začatia konania len čo súd k námietke odporcu uplatnenej najneskôr pri prvom jeho úkone vo veci samej zistí, že vec sa má podľa zmluvy účastníkov prejednať v rozhodcovskom konaní, nemôže vec ďalej prejednávať a konanie zastaviť; vec však prejedná, ak účastníci vyhlásia, že na zmluve netrávajú, ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté, ak ide o spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a v tej istej veci ešte nezačalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie alebo ak súd zistí, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať. Vzhľadom na to, že v danej veci žalovaní sú spotrebiteľia a žalobca dodávateľ, a teda by sa rozhodcovská zmluva posúdila ako spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a vzhľadom na to, že nezačalo doposiaľ v tejto veci spotrebiteľské rozhodcovské konanie, súd nemôže konanie zastaviť, ale naopak, vec musí prejednať v zmysle citovaného zákonného ustanovenia. V čase začatia konania

tak súd mal právomoc vo veci konať, a táto právomoc trvá aj po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku (CSP), nakoľko právne účinky úkonov vykonaných pred nadobudnutím účinnosti CSP, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 vety prvá CSP), a teda účinok vyvolaný podanou žalobou dňa 24.02.2015, ktorá vyvolala povinnosť súdu sa vecou zaoberať a vec prejednať tak, ako mu to ukladalo OSP, ostáva zachovaná počas celého konania.

16. Ak sa žalovaní domáhali, aby súd voči žalobcovi uplatnil sudcovskú koncentráciu konania a na podanie zo dňa 22.09.2022, ktorým žalobca doplnil skutkové tvrdenia, neprihliadal, súd sa s touto argumentáciou nestotožnil. Uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania je možnosť a nie povinnosť súdu (§ 153 CSP), pričom v danej situácii súd vyhodnotil, že nie je namieste ju uplatniť a to predovšetkým s poukazom na § 470 ods. 2 vety druhej CSP, nakoľko ide o konanie začaté pred účinnosťou CSP, kde je uplatnenie tejto zásady limitované. Napokon podanie zo dňa 22.09.2022 žalobca učinil na výzvu súdu, ktorou bol žalobca vyzvaný na doplnenie skutkových tvrdení tak, ako to súdu umožňuje § 150 ods. 2 CSP, a preto niet dôvodu naň neprihliadať. Okrem toho súd uvádza, že ak by mal použiť sudcovskú koncentráciu voči žalobcovi, potom by musel rovnakú zásadu uplatniť aj voči žalovanej Z/, ktorá bola počas celého konania zastúpená advokátom, čo znamená, že sa ňu na môžu (hoci je spotrebiteľom) riadne použiť aj ustanovenia o sudcovskej koncentrácii (§ 291 ods. 3 v spojení s §296 CSP), keď niektoré z ňou uvádzaných skutkových tvrdení a prostriedkov procesnej obrany neboli uvádzané včas, ale argumentácia bola ňou prednášaná súdu postupne (napr. že nebol dlžníkmi vyčerpaný celý úver začala tvrdiť až na druhom pojednávaní, hoci predtým toto tvrdenie žalobcu nepoprela; že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti uviedla až v podaní z 28.04.2023 a pod).

17. Súd mal preukázané, že žalovaní ako dlžníci a žalobca ako veriteľ dňa 30.06.2004 uzatvorili zmluvu o úvere (o poskytnutí flexihypotéky). Žalobca ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov. Žalovaní zmluvu uzatvárali ako spotrebiteľia, keďže sa u oboch jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, úver si brali ako manželia na údržbu nehnuteľnosti. Súd dospel k záveru, že uvedená zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, hoci v čase uzatvárania zmluvy v prejednávanej veci § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka vymedzoval spotrebiteľské zmluvy užšie, ako je tomu v súčasnosti. Nepochybne je totiž táto zmluva zmluvou typovou, uzatvorenou medzi veriteľom, ktorý bol podnikateľom a predmet konania sa týkal jeho podnikateľskej činnosti (dodávateľ) a žalovanými ako spotrebiteľmi, ktorí nemali možnosť predformulovaný obsah zmluvy ovplyvniť, a teda pri vzájomnej kontrakcii bola zjavná faktická nerovnováha medzi zmluvnými stranami. Súd teda uzavrel, že v prejednávanej veci je potrebné úverovú zmluvu posudzovať ako spotrebiteľskú, avšak nie je na ňu možné aplikovať ust. zák.č. 258/2001 Z.z., nakoľko v súlade s § 1 ods. 2 písm. a/ tohto zákona je aplikácia tohto zákona na zmluvy, ktorých predmetom je poskytnutie úveru na rekonštrukciu (stavebné úpravy, údržbu) nehnuteľnosti, výslovne vylúčená. Zmluva si však napriek tomu zachovala svoju spotrebiteľskú povahu. Na záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi sporovými stranami na základe predmetnej zmluvy, možno normy obchodného práva (vrátane všeobecnej úpravy úveru či premlčania) použiť len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku.

18. Ďalej mal súd preukázané, že žalovaným bol zo strany žalobcu poskytnutý úver v sume 2.000.000,- Sk (66.387,83 eur), a to v dvoch čerpaniach. Prvé čerpanie zo dňa 20.07.2004 v sume 830.000,- Sk (27.550,95 eur) bolo preukázané žiadosťou o čerpanie podanou žalovaným 1/ dňa 15.07.2004 v spojení s výpisom platby banky (čl. 232) o poukázaní tejto sumy na účet označený v žiadosti žalovaného 1/ o čerpanie. Z týchto listín je tak čerpanie prvej tranže v prospech žalovaných jednoznačne preukázané. Spornou ostala realizácia druhej tranže úveru v sume 1.170.000 Sk (38.836,89 eur), pričom súd má za to, že aj čerpanie tohto zvyšku úveru v prospech žalovaných bolo v konaní preukázané. Zistené bolo z výpisu platby banky (čl.233), že táto suma bola poukázaná dňa 27.07.2004 s označením „účelové čerpanie“ a s označením čísla úverového účtu žalovaných „XXXXXXXXXX/XXXX – C. B.“ (toto číslo úverového účtu žalovaných vyplýva nielen z tohto výpisu platby banky, ale aj z predložených výpisov z úverového účtu za obdobie od 30.06.2007-30.06.2013 na čl. 216-224), a to na bankový účet patriaci spoločnosti H. F., H.. Ide tak o platbu súvisiacu s úverovým prípadom žalovaných, keďže je identifikovaná číslom úverového účtu priradenému žalovaným, a to na bankový účet spoločnosti, v ktorej v rozhodnom čase žalovaný 1/ bol predsedom predstavenstva, teda platobným miestom bol bankový účet spoločnosti personálne prepojenej na žalovaných. V inom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II sp.zn.

16C/51/2014 žalovaní už v samotnej žalobe vyhlásili, že na základe zmluvy o poskytnutí flexihypotéky zo dňa 30.06.2004 im bol poskytnutý hypotekárny úver v sume 2.000.000,- Sk, teda jednoznačne potvrdili čerpanie celej sumy úveru. Ani v prejednávanej veci výslovne od počiatku sporu nepopierali čerpanie úveru. Dokonca prejavili vôľu žalovaný dlh žalobcovi počas tohto sporu zaplatiť, a to napr. emailom zo dňa 11.03.2022 adresovaným žalobcovi (mimochodom tiež z emailovej adresy zrejme patriacej spol. H. F., H., keď aj email je žalovaným 1/ odoslaný G. a podpísaný okrem žalovaným 1/ aj označením tejto spoločnosti). Aj na prvom pojednávaní žalovaný 1/ uviedol, že sa snažil speňažiť založené nehnuteľnosti, aby žalovaný dlh mohol uhradiť, pričom tvrdenie o nečerpaní celej sumy úveru žalovaní produkovali až na druhom pojednávaní dňa 23.03.2023, tj. po viac ako 8 rokoch od začatia sporu. Súd tvrdenia žalovaných o tom, že nečerpali druhú tranžu úveru v kontexte týchto ostatných skutočností považuje za účelové, najmä ak v inom konaní potvrdzovali vyčerpanie celého úveru a ak aj v tomto konaní celých 8 rokov čerpanie nenamietali. Zrejme by tiež neakceptovali založenie nehnuteľností označených v zmluve za účelom zabezpečenia pohľadávky v sume 2.000.000,- Sk, ak by väčšiu časť takto zabezpečenej sumy ani nevyčerpali. Okrem toho žalovaní úver splácali od roku 2004 do roku 2013 bez toho, aby namietali, že im nebol poskytnutý celý úver v zmysle úverovej zmluvy. To, že za takéhoto stavu bola časť úveru poskytnutá na účet tretej osoby teda vychádzajúc z týchto skutočností neznamena, že by žalovaným nebol poskytnutý. Žalobca pritom tvrdil, že druhú tranžu úveru vyplatil na účet oznámený žalovanými, pričom žalovaný 1/ si nepamätal, aký pokyn v tomto smere banke poskytol a na aký účet žiadal peniaze vyplatiť, teda ani nepreukázal, že by vyplatenie druhej tranže na účet spol. H. F., H., na ktorý bola skutočne vyplatená, bola v rozpore s pokynom dlžníkov, keď celých takmer 20 rokov (od roku 2004, kedy zmluvu uzatvorili, do roku 2023, kedy uvedené začali namietat) sa nedomáhali žalovaní vyplatenia zvyšnej časti úveru, „nereklamovali“ nevyplatenie úveru. Nie je pritom pravdivé tvrdenie žalovaného 1/, že si súd mal údajne pripojiť spis 16C/51/2014 bez návrhu a z neho v jeho neprospech produkovať dôkazy o tom, že úver mal byť čerpaný. Súd si žiaden spis z Okresného súdu Bratislava II nepripojil, pričom tvrdenie o tom, že žalovaní v danom spore potvrdili čerpanie úveru v sume 2.000.000,- Sk, vyplynul z podanej žaloby, ktorú súd mal k dispozícii z dôvodu, že žalovaní navrhli prerušiť konanie do skončenia uvedeného konania na Okresnom súde Bratislava II a bolo povinnosťou konajúceho súdu oboznámiť sa so žalobou v inom konaní, aby takýto návrh na prerušenie konania mohol relevantne posúdiť. Okrem toho sa žiada dodať, že ak by súd aj takýto spis pripojil, nerobil by to bez návrhu, pretože žalovaní 1/ a 2/ v odporoch proti platobnému rozkazu (čl. 32 a 37) navrhovali sami výslovne pripojiť predmetný spis (pripájanie celého spisu súd nepovažoval za nutné a hospodárne, postačovalo zaobstaranie si žaloby, čo súd urobil). Ak sa súd oboznámil so žalobou a vykonal dôkaz touto listinou, potom oboznamoval listinu, ktorá bola súčasťou súdneho spisu, ktorý navrhovali sami žalovaní pripojiť pre účely tohto sporu. Súd pritom nemohol na túto skutočnosť neprihliadnuť, pretože je povinný prihliadnuť na všetko, čo vyšlo v konaní najavo (§191 ods. 1 CSP). Súd teda nemohol ponechať bez povšimnutia to, že zo spisu vyplýva, že v inom konaní výslovne čerpanie úveru žalovaní potvrdzovali, a preto musel túto skutočnosť v kontexte ostatných skutočností vyhodnotiť. Súd preto uzavrel, že čerpanie celej sumy 2.000.000,- Sk v prospech žalovaných tak, ako sa na poskytnutie úveru žalobca zaviazal v zmluve zo dňa 30.06.2004, bolo preukázané.

19. V konaní bolo preukázané, že žalovaní úver splácali a to pravidelne od roku 2004 prakticky až do februára roku 2011, za ďalšie obdobie boli priebežné omeškania s úhradami. Súd pre účely ustálenia výšky úhrad vychádzal primárne z predložených výpisov z úverového účtu, pričom žalovaní nepreukázali, že by uhradili na uvedenom úvere viac, ako vyplýva z týchto listinných dôkazov. Ak namietali to, že nie je jasné, ako boli ich platby započítavané na istinu, úroky či iné poplatky, súd uvádza, že uvedené jasné je, a to predovšetkým z týchto predložených výpisov z účtov za obdobie 30.06.2007 do 30.06.2013, kde je vymedzené presne, aká časť platieb bola započítaná na aký čiastkový nárok. Za obdobie do 30.06.2007 síce výpisy z úverového účtu doručené neboli, ale súd vychádzal zo sumárnych údajov za toto obdobie (júl 2004 až 30.06.2007) uvedených na výpise zo dňa 30.06.2007, z ktorého vyplýva, že na istinu bolo z úhrad žalovaných započítané za toto skoršie obdobie 127.709,36 Sk (4.239,17 eur) a na úroky 421.667,35 Sk (13.996,79 eur), pričom žalovaní nepreukázali, že by za toto skoršie obdobie uhradili na istine alebo úrokoch viac, ako je zaznamenané na tomto výpise. Z výpisu z účtu vyplýva, že splátku splatnú v marci 2011 uhradili žalovaní 04.04.2011, aprílovú splátku 2011 zaplatili v júli 2011, májovú splátku 2011 v auguste 2011, splátku splatnú v júni 2011 zaplatili v októbri 2011 a následne vykonali už iba úhrady:

07.02.2012 v sume 1.642,51 eur (v prehľade splácania na čl. 156 uvedené len 1.468,68 eur ako 3 x po 489,56 eur),

14.03.2012 v sume 1.642,51 eur, (v prehľade splácania na čl. 156 uvedené len 1.468,68 eur ako 3 x po 489,56 eur),

23.05.2012 v sume 1.642,51 eur, (v prehľade splácania na čl. 156 uvedené len 1.468,68 eur ako 3 x po 489,56 eur),

14.06.2012 v sume 979,12 eur (rovnako ako uvedené v prehľade splácania na čl. 256)

04.02.2013 v sume 50,- eur (rovnako ako uvedené v prehľade splácania na čl. 256).

20. Žiadne ďalšie platby žalovaní nevykonali. Súd pre účely ustálenie výšky platieb vychádzal z výpisu z úverového účtu, keď aj žalobca uviedol, že tento dôkaz je pre tento účel smerodajný, a preto platby z 07.02.2012, 14.03.2012 a 23.05.2012 (ktoré sa ako jediné nezhodovali po porovnaní prehľadu splácania a výpisu z úverového účtu) zohľadnil v sumách po 1.642,51 eur tak, ako bolo uvedené vo výpise z úverového účtu, teda v sume vyššej ako tej, ktorá vyplývala zo spracovaného prehľadu splácania. Žalobca na pojednávaní nevedel objasniť, z akého dôvodu pri týchto troch platbách je medzi týmito dvomi listinnými dôkazmi rozpor a na čo bol prípadný rozdiel v sumách započítaný, čo musí ísť na jeho vrub. Súd tento rozdiel (1.642,51 - 1.468,68 eur) vo výške 173,83 eur x 3 platby, spolu 521,49 eur započítal na dlžnú istinu, keďže nebolo preukázané, na úhradu akého iného nároku žalobca tento rozdiel použil. V prehľade splácania na čl. 156 bol ako zostatok istiny nesplatenej ku dňu rozhodnutia súdu uvedený zostatok 50.180,37 eur, čo korešponduje s tvrdením žalobcu, že ak istina vyčerpaného úveru bola 2.000.000,-Sk (66.387,83 eur) a na istinu bolo uhradené 16.207,47 eur (ako vyplýva aj z prehľadu platieb na čl. 156), potom zostatok aj matematicky je 50.180,37 eur. K tejto výške zostatku sa však žalobca dopočítal vo svojom prehľade splácania len so zohľadnením platieb z 07.02.2012, 14.03.2012 a 23.05.2012 nižších (po 1.468,68 eur) ako tých, ktoré sú v týchto dňoch zaznamenané na výpise z úverového účtu. Súd preto od dlžnej istiny 50.180,37 eur odčítal ešte vyššie uvedený rozdiel 521,49 eur (3 x 173,83 eur), a výsledná dlžná istina je tak 49.658,88 eur. Žalovaní pritom nepreukázali, že by uhradili viac, ako vyplýva zo žalobcom predložených dôkazov. Ak namietali, že nemajú vedomosť o tom, kto robil posledné platby, najmä poslednú platbu v sume 50,- eur, teda ak vlastne popierali tvrdenia žalobcu o tom, že tieto platby boli vykonané, súd nie celkom rozumie logike tejto argumentácie, keď v podstate žalovaní tvrdili, že mali zaplatiť ešte menej, ako žalobca tvrdí, čo sa javí byť v neprospech nich samých. Súd vychádzal z výpisov z úverového účtu, v zmysle ktorých platby boli vykonané v prospech tohto úverového účtu a o tieto platby teraz žalovaní sú povinní vrátiť menej, než keby súd tieto platby do úvahy nevzal, čo sa súdu javí byť v prospech žalovaných. Žalovaní pritom ani neuviedli žiadnu rozumnú argumentáciu, pre ktorú by súd mal pristúpiť na to, že tieto platby nie sú platbami na tento úver, keď neuvádzali nič iné ako len to, že sa im tieto platby „nezdajú“. Žalovaný 1/ pritom potvrdil, že výpisy z úverového účtu mu boli doručované, a teda mal vytvorenú možnosť si prekontrolovať, aké platby a kedy boli uhradené a prípadne nezrovnalosti v platbách banke avizovať, čo opäť nikdy neurobil (opak preukázaný nebol) a až s odstupom niekoľkých rokov (a tiež nie od počiatku tohto sporu) začal spochybňovať posledné vykonané platby, ktoré údajne nevykonali. Uvedené tvrdenia sa preto nejavia ani ako vierohodné.

21. Súd ďalej zohľadnil v prospech žalovaných vychádzajúc z výpisu z úverového účtu, že priebežne počas trvania zmluvného vzťahu im z ich platieb žalobca započítaval na zaplatenie upomienok nasledovné platby:

- 25.03.2008 poplatok za upomienku v sume 200,- Sk (6,64 eur),

- 26.08.2008 poplatok za upomienku v sume 200,- Sk (6,64 eur),

- 28.03.2011 poplatok za upomienku v sume 10,- eur,

- 26.04.2011 poplatok za upomienku v sume 10,- eur,

- 09.06.2011 poplatok za upomienku v sume 40,- eur, spolu teda sumu 73,28 eur.

Žalobca nepreukázal, že by bol tieto upomienky vyhotovoval a žalovaným doručoval, kedy, akým spôsobom, na čo boli žalovaní nimi vyzývaní a za akým účelom boli vyhotovované. Žalobca tak nepreukázal dôvodnosť započítavania sumy 73,28 eur na poplatok za opakované upomienky v daných obdobiach, a preto súd dospel k záveru, že sumu 73,28 eur je potrebné započítať na istinu a nie je možné prihliadať na to, že táto suma bola priebežne započítaná na nedôvodné poplatky za upomienky. Z dlžnej istiny tak súd odpočítal ešte sumu 73,28 eur.

22. Rovnako ako v predošlom odseku súd postupoval aj v prípade poplatkov za vedenie úverového účtu a správu úveru, ktoré boli uhradené priebežnými platbami žalovaných v sume 297,53 eur tak, ako ich vyšpecifikoval žalobca v podaní z 27.02.2023. Súd má za to, že tieto poplatky neboli dôvodne účtované a žalobca nemal nárok na úhradu týchto poplatkov. Dohoda o povinnosti žalovaných platiť banke uvedené poplatky nemôže požívať právnu ochranu a súd vyhodnotil túto ako neprijateľnú zmluvnú

podmienku, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je toto dojednanie absolútne neplatné podľa všeobecnej klauzuly zakotvanej v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy. Aj keď sú takéto poplatky upravené v zmluve, ide ale o typovú zmluvu, poplatky sú konkrétne upravené v jej článku VI. bod 1 písm. b/, podľa názoru súdu so žalovanými neboli individuálne dojednané, keďže zmluva má charakter typovej vopred predpísanej formy a žalovaní nemali možnosť tieto poplatky zo zmluvy vylúčiť. Podľa tzv. teórie skutočného plnenia, spomínanej najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch, je potrebné za neprijateľnú považovať zmluvnú podmienku vyjadrujúcu finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Poplatky za vedenie či správu úverového účtu treba považovať za neprijateľné zmluvné podmienky, keďže predstavujú plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa a konanie banky spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov, možno hodnotiť vo vzťahu k žalovaným ako poškodzujúce. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú vykonávané výlučne vo vlastnom záujme dodávateľa. Pri úverovom účte ide o účet banky využívaný výlučne na účely realizovania mesačných anuitných splátok a ďalších peňažných záväzkov dlžníka zo zmluvy o úvere. Vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odpltnú službu banky klientovi, naopak, vyplýva z jej účtovných potrieb a slúži tak jej vlastným záujmom. Je nepochybné, že takéto prenášanie nákladového bremena vedenia neformálnej úverovej evidencie banky na spotrebiteľa je neprijateľné (neprijateľnou zmluvnou podmienkou), čo je toho času vyriešené nielen judikatúrou (línia judikatúry materiálneho prospechu spotrebiteľa bola začatá posudzovaním neprijateľnosti poplatku za vedenie úverového účtu vychádzajúc z rozhodnutia Spolkového súdneho dvora - Bundesgerichtshof, č. AZ XI ZR 388/10, zo 7. júna 2011), ale tiež premietnuté v zákonomnom zákaze požadovať od spotrebiteľa takéto poplatky (§ 37 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ako aj v neskoršom doplnení tzv. čierneho zoznamu neprijateľných zmluvných podmienok v § 53 Občianskeho zákonníka o „ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa“. Súd preto na priebežné úhrady v sume 297,53 eur v prospech úhrady týchto poplatkov neprihliadol a túto sumu započítal na úhradu istiny.

23. Čo sa týka konečnej výslednej dlžnej istiny, táto činí sumu 49.288,07 eur (50.180,37 eur - 521,49 eur - 73,28 eur - 297,53 eur). Žalovaní nepreukázali, že by túto sumu uhradili čo i len čiastočne, a preto súd zaviazal žalovaných ako spoludlžníkov (preto spoločne a nerozdielne) na úhradu tejto dlžnej istiny a vo zvyšku z dôvodov vyššie uvedených žalobu v tejto časti zamietol. V tejto súvislosti súd uvádza, že ani časť priznanej dlžnej istiny nie je premlčaná. Ako už bolo skôr uvedené, do splátky splatnej vo februári 2011 vykonávali platby žalovaní priebežne včas. Splátku splatnú v marci 2011 uhradili žalovaní 04.04.2011, aprílovú splátku 2011 zaplatili v júli 2011, májovú splátku 2011 v auguste 2011, splátku splatnú v júni 2011 zaplatili v októbri 2011. Potom vykonali platby 07.02.2012 v sume 1.642,51 eur a po vyhlásení predčasnej splatnosti zaplatili ešte 14.03.2012 sumu 1.642,51 eur, 23.05.2012 sumu 1.642,51 eur, 14.06.2012 sumu 979,12 eur a 04.02.2013 sumu 50,- eur. Tieto platby stačili na úhradu celých 12 ďalších splátok (prípadajúcich podľa pôvodne dohodnutej zmluvnej splatnosti na júl 2011 až jún 2012) a na úhradu časti ďalšej splátky pripadajúcej podľa splatnosti dohodnutej v zmluve na júl 2012, táto sa stala splatnou ale v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru už v marci 2012. Najstaršia neuhradená splátka je teda splatná v marci 2012. Žaloba bola podaná dňa 24.02.2015, teda včas pred uplynutím 3 ročnej premlčacej doby. Ak by aj súd nezohľadnil platby vykonané žalovanými po vyhlásení predčasnej splatnosti z 14.03.2012, 23.05.2012, 14.06.2012 a najmä 04.02.2013, ktoré sa im „nezdali“, aj tak by súd nedospel k inému záveru, ako len k tomu, že výsledná dlžná istina je 49.288,07 eur. Splátky, ktoré mali byť uhradené týmito platbami (teda splátky až do júna 2012), totiž neboli počítané do výpočtu žalovanej istiny, ako to vyplýva zo špecifikácie žalovanej sumy v podaní z 22.09.2022, keď žalobca sám konštatoval, že s týmito splátkami vzhľadom na tieto dodatočné úhrady žalovaní už nie sú v omeškaní (a logicky preto ani nie sú žalované). Nebolo by možné teda tieto (podľa žalovaných vzhľadom na popieranie úhrad) neuhradené splátky, ak by aj boli premlčané, odčítat od žalovanej istiny, pretože súčasťou žalovanej istiny ani nie sú a neboli a žalobca ich do výpočtu žalovanej istiny ani nepočítal.

24. Súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu zosplatenia. Možnosť úver vyhlásiť za predčasne splatný vyplýval z článku XI všeobecných obchodných podmienok. Žalovaní boli pred vyhlásením

predčasnej splatnosti úveru písomne vyzvaní na doplatenie dlžných splátok a upozornení na to, že ak ich v stanovenej lehote nedoplatia, banka bude môcť pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti. Žalobca tak učinil listom zo dňa 02.02.2012, ktorý bol žalovanému 1/ doručený dňa 07.02.2012 do vlastných rúk, žalovaná 2/ si ho nevyzdvihla v odbernej lehote na adrese pobytu uvedenej v úverovej zmluve, na ktorej si následne preberala ďalšie písomnosti (vyhlásenie predčasnej splatnosti z 07.03.2012). Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná 2/ mala vytvorený priestor sa s touto zásielkou oboznámiť, keďže bola jej doručená do jej dispozičnej sféry, a teda je bez významu, že si zásielku fyzicky na pošte neprevzala. V čase vyhotovenia výzvy z 02.02.2012 boli žalovaní v omeškaní so splátkami splatnými od júla 2011 do januára 2012 (posledná ich úhrada pred touto výzvou bola v októbri 2011, ktorou uhradili splátku splatnú v júni 2011). Teda dôvodne boli vyzývaní na doplatenie splátok za toto obdobie. V medziobdobí od tejto výzvy zo dňa 02.02.2012 do zosplatnenia dlhu listom zo dňa 07.03.2012 žalovaní zaplatili platbu dňa 07.02.2012 v sume 1.642,51 eur, ktorá vystačila na úhradu celých troch splátok (za júl 2011, august 2011, september 2011) a iba časti splátky splatnej v októbri 2011. V čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru listom z 07.03.2012 tak boli v omeškaní s riadne a včas neuhradenými splátkami splatnými v mesiaci október 2011 (októbrová splátka nezaplatená v časti) až február 2012 (splátky od novembra 2011 do februára 2012 nezaplatené vôbec). Žalobca tak bol dňa 07.03.2012 oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť pre neuhradenie splátok, s úhradou ktorých boli žalovaní v omeškaní trvajúcom 3 mesiace a viac, ktorá podmienka bola k 07.03.2012 splnená vo vzťahu k splátkam splatným v októbri 2011 a novembri 2011 (splátky v zmysle splátkového kalendára boli splatné k 14. dňu v mesiaci). Žalovaní teda síce v medziobdobí zaplatili časť dlžných splátok, avšak stále boli v omeškaní s úhradou 2 splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, napriek tomu, že žalobca listom z 02.02.2012 žalovaných písomne upozornil na potrebu doplatenia splátok, ak sa chcú zosplatneniu dlhu vyhnúť. Vychádzajúc z uvedeného tak podľa názoru súdu boli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, keď len čiastočnou úhradou najstarších omeškaných splátok z 07.02.2012, ktorú žalovaní stihli vykonať do 07.03.2012, nezhojili omeškanie trvajúce dlhšie ako 3 mesiace s úhradou mesačných splátok. Preto do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (do 14.03.2012) žalobca mohol vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Oznamenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru bolo žalovanej 2/ doručené do vlastných rúk dňa 23.03.2012. žalovaný 1/ si zásielku neprevzal v odbernej lehote a táto sa vrátila ako nedoručená žalobcovi dňa 03.04.2012. Bola mu doručená do jeho dispozičnej sféry na adresu, ktorá bola uvedená ako adresa pobytu v úverovej zmluve, ktorá je súčasne adresou, na ktorej si prevzal výzvu pred zosplatnením z 02.02.2012. Sám v tomto spore potvrdil, že táto adresa bola v tom čase jeho bydliskom, a teda že sa na nej zdržiaval, a preto súd konštatuje, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti mu bolo riadne doručované a mal vytvorenú možnosť sa s oznámením včas oboznámiť. Voči nemu teda vyvolalo riadne účinky bez ohľadu na to, že si písomnosť na pošte nevyzdvihol. Následne mu bola doručovaná (nad rámec povinností banky) ešte raz osobne, čo potvrdil podpisom na zásielke dňa 03.07.2012. Toto dodatočné doručenie však nemá už žiaden vplyv na to, že už pôvodné doručenie zásielky poštou na adresu bydliska žalovaného 1/ a do jeho dispozície vyvolalo právne účinky. Súd konštatuje, že ako písomnosť z 02.02.2012, tak aj písomnosť z 07.03.2012 má všetky náležitosti, ktoré sa pre takýto úkon vyžadujú, keď je identifikované kto, komu adresuje túto písomnosť, akého zmluvného vzťahu sa týka, vo vzťahu k výzve z 02.02.2012 je jasné, aká časť splátok sa má doplatiť a dokedy a je v nej uvedené, aký je následok nesplnenia tejto povinnosti (mimoriadne zosplatnenie úveru). V liste z 07.03.2012 je zase uvedené s odkazom na príslušné ustanovenie obchodných podmienok, že veriteľ vyvoláva predčasnú splatnosť úveru z jednoznačne identifikovanej úverovej zmluvy a riadne je identifikovaná aj dlžná pohľadávka. Ak žalovaný 1/ namietal, že písomnosti neboli pre neho zrozumiteľné, že nebolo uvedené, kedy a koľko uhradil a ako sa tieto úhrady započítavali na istinu a úroky, súd uvádza, že tieto náležitosti zákon pre tieto úkony veriteľa nevyžaduje. Je len ťažko si možné predstaviť, ako by vyzerala výzva, keby mal veriteľ dlžníkovi do nej poňať to, ako za dobu takmer 10 rokov sa úver splácal a keby mala obsahovať vlastne celú amortizačnú tabuľku. Súd je toho názoru, že táto požiadavka je nad rámec zákonných povinností veriteľa, pričom obe písomnosti obsahujú potrebné náležitosti, sú jasné, jednoznačné a pre adresáta musia byť zrozumiteľné, a teda sú spôsobilé vyvolať zamýšľané právne účinky.

25. Z dlžnej priznanej istiny 49.288,07 eur súd priznal žalobcovi úroky z omeškania. Tieto boli uplatnená v sadzbe 8,86% ročne. V danom prípade ide o záväzkový vzťah, ktorý vznikol pred 01.02.2013, a teda v zmysle § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v spojení s § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinného do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB ku dňu zosplatnenia úveru (marec 2012), bola 1%,

po pričítaní 8% je tak najvyššia prípustná sadzba úrokov z omeškania, ktorú nemožno prekročiť, 9% ročne. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania v nižšej sadzbe, a preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako boli uplatnené, keďže žalobný petit nemôže prekročiť. Žalobca si úroky z omeškania uplatnil od 19.02.2015 do zaplatenia, pričom z predošlého odseku vyplýva, že v tento deň už žalovaní boli niekoľko rokov kontinuálne v omeškaní s úhradou tejto istiny (zosplatnenie bolo vykonané v marci 2012, posledná čiastočné úhrada zosplatneného dlhu bola v roku 2013, odvtedy žiadnu úhradu nevykonali). Súd preto priznal úroky z omeškania od 19.02.2015 tak, ako boli uplatnené. V časti úrokov z omeškania zo zamietnutej istiny žalobu tiež zamietol.

26. Súd žalobu zamietol v časti o zaplatenie kapitalizovaného úroku v sadzbe 8,86% ročne z omeškania ku dňu 18.02.2015 vyčísleného v sume 12.262,19 eur. Súd tento nárok posudzoval v zmysle skutkového vymedzenia a petitu podanej žaloby, nakoľko zmena žaloby v tejto časti nebola uznesením zo dňa 18.10.2022 z dôvodov podľa § 294 CSP pripustená. Uplatnený bol teda tento nárok skutkovo ako kapitalizovaný úrok z omeškania. Vo vzťahu k nemu súd žalobcu výzvou zo dňa 10.03.2022 vyzval na doplnenie skutkových tvrdení v tom smere, aby odôvodnil všetky čiastkové nároky a ako vypočítal požadované príslušenstvo. Žalobca v tomto smere len doplnil, že ide o výpočet matematickým vzorcom bankovým systémom, ktorý zohľadnil omeškanie každej splátky. Nevysvetlil, z akých konkrétnych súm, za aké obdobie boli uplatnené úroky z omeškania vypočítané, teda výsledne uplatnenú sumu 12.262,19 eur nepodoprel žiadnym výpočtom alebo iným dôkazom, ktorý by preukazoval správnosť tohto súčtu a ktorý by umožňoval súdu preskúmať tento nárok a zistiť, či bol uplatnený skutočne len z tých súm, s ktorými boli žalovaní v omeškaní a skutočne len za to obdobie, v ktorom omeškanie trvalo. Napokon žalobca sám spochybnil tento nárok tak, ako bol žalobou skutkovo vymedzený, keď v ďalšom konaní začal tvrdiť, že sa ani nejedná v celom rozsahu o úroky z omeškania, ale o súčet úrokov z omeškania (4.151,17 eur) a úrokov (8.111,02 eur). Ak by súd čo i len teoreticky aj posúdil sumu 12.262,19 eur ako súčet kapitalizovaného úroku z omeškania a úroku, ani tak by nemohol túto sumu žalobcovi priznať, pretože ani pri takomto posúdení nie jasné, z akých čiastkových súm, za aké obdobia, pri akých sadzbách došlo k úročeniu a ako bol tento nárok vypočítaný. Žalobca teda ani riadne nezodôvodnil a žiadnym relevantným dôkazom nepodložil tento nárok, a preto súd žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú. Napokon, uvedený nedostatok v tejto časti žaloby namietali aj sami žalovaní, žalobca na uvedené námietky nezareagoval, a to ani po tom, čo súd na pojednávaní dňa 23.03.2023 skonštatoval, že tento nárok bol uplatnený bez ďalšej špecifikácie len jednou sumou.

27. Čo sa týka ďalších námietok produkovaných žalovanými súd k nim uvádza nasledovné. Ak žalovaná 2/ namietala, že jej neboli doručené obchodné podmienky, tieto boli doručené do elektronickej schránky jej právneho zástupcu dňa 20.10.2022. Ak sa namietalo, že obchodné podmienky neboli žalovanými podpísané, súd uvádza, že uvedené nie je potrebné. Zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená ako jediný dokument, keď vedľajšie dojednania môžu byť aj súčasťou obchodných podmienok, pri ktorých sa ich podpis nevyžaduje. Žalovaní v úverovej zmluve podpisom potvrdili, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Obchodné podmienky banky, ktoré upravujú veci v úverovej zmluve osobitne neupravené, a teda s týmto vedomím zmluvu podpísali. Súčasne v zmluve vyhlásili, že si obchodné podmienky prevzali s úverovou zmluvou, a teda potvrdili svojím podpisom, že ich mali k dispozícii, a teda mali vytvorenú možnosť sa s ich obsahom oboznámiť, čomu svedčí aj fakt, že po celú dobu počítajúc minimálne do podania žaloby, teda viac ako 10 rokov od uzatvorenia úverovej zmluvy, sa ani nedomáhali ich predloženia. Súčasne bolo splnené, že podstatné náležitosti úverovej zmluvy boli zachytené priamo v písomnej, podpísanej úverovej zmluve, a teda žiadne podstatné náležitosti neboli súčasťou len obchodných podmienok, resp. neboli dojednané len odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Ak sa namietalo, že nebola jasná výška splátky, keď v poradí prvé mesačné splátky boli nižšie ako ostatné, v tejto súvislosti súd uvádza, že uvedené má oporu v úverovej zmluve, konkrétne v čl. V bode 1 a 2, kedy do splnenia tam uvedených odkladacích podmienok sa splácala len splátka úroku a až po ich splnení sa splácajú splátky anuitné (teda zložené zo splátky istiny a úroku). Napokon, výška prvých splátok úrokov bola oznámená listom zo dňa 20.07.2004, ktorej prevzatie, resp. doručenie do dispozície dlžníkov nebolo namietané. Žalovaní namietali, že nemali k dispozícii splátkový kalendár, ktorý im mal v zmysle úverovej zmluvy žalobca doručiť, k uvedenému súd uvádza, že ne/doručenie v poradí prvého splátkového kalendára (čl. V bod 2 zmluvy) v roku 2004 nemá vplyv na dôvodnosť žaloby, keďže splátky v zmysle tohto prvotného splátkového kalendára, ktorý mal platiť do zmeny úrokovej sadzby (ktorá zmena mala vplyv následne na výšku splátky) v roku 2009, ani nie sú predmetom sporu, pretože tieto boli v celom rozsahu a včas uhradené. Otázne je, ak by nemali žalovaní k dispozícii tento splátkový kalendár, odkiaľ by vedeli kedy a v akej výške majú splátky po celých 5 rokov splácať, ktorú povinnosť si riadne

plnili. Vo vzťahu k zmenenému splátkovému kalendáru (list z 17.07.2009), ktorý výšku splátok upravoval v nadväznosti na zmenu – zníženie úrokovej sadzby, súd uvádza, ak by tento žalovaným opäť nebol známy, nie je jasné, ako by vedeli, kedy a v akej výške majú úhradu splátok realizovať, keď v zmysle neho od roku 2009 pravidelne do roku 2011 (a nepravidelne aj neskôr) vykonávali úhrady splátok v potrebnej sume rovnajúcej sa výške mesačnej splátky a v konkrétny správny dátum splatnosti. Nevedno, ako by si boli nastavili inkaso a dali súhlas s inkasom splátok z bežného účtu, ak by nemali vedomosť o tom, kedy a koľko sa im z bežného účtu má sťahovať. Za celú dobu žalovaní nežiadali ani o amortizačnú tabuľku, plán splátok (žalovaný 1/ uvedený potvrdil, že si nepamätá, že by oň žiadal) a až v roku 2023, po 8 rokoch sporu, začali tvrdiť, že splátkový kalendár im nebol doručený, keď ani nekonkretizovali, doručenie ktorého splátkového kalendára (či pôvodného z roku 2004 alebo toho po zmene úrokovej sadzby z roku 2009) vlastne namietajú. Súd tieto tvrdenia žalovaných posúdil ako účelové, a to aj s prihliadnutím na to, že žalovaný 1/ sám priznal na pojednávaní dňa 23.03.2023, že počas trvania zmluvného vzťahu sa ani nezaujímal, kedy a koľko uhradza, neriešil, koľko už za tie roky zaplatil a aká suma sa spláca, a až po desiatke rokov od vzniku zmluvného vzťahu a po dlhšej dobe od začatia tohto sporu začal namietat, že mu nebolo jasné, kedy a koľko majú ako dlžníci zaplatiť, hoci do roku 2011 splátky žalovaní platili riadne tak, ako bolo treba.

28. Podľa § 255 ods. 2 CSP, Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca sa domáhal celkovo zaplata sumy 50.180,37 eur s úrokom z omeškania + 12.262,19 eur, teda spolu 62.442,56 eur. Úspech žalobcu predstavuje priznanie sumy 49.288,07 eur s úrokom z omeškania, čo je celkovo 78,93%-tný úspech žalobcu. Úspech žalovaných je potom 21,07%. Čistý úspech žalobcu (úspech – neúspech) je potom 57,86%. Súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

13

16C/117/2015

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.